

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ СЬОГОДНІ В НОМЕРІ СЬОГОДНІ В НОМЕРІ СЬОГОДНІ В НОМЕРІ СЬОГОДНІ В НОМЕРІ СЬОГОДНІ В НОМЕРІ

До 95-річчя
Малинського
фахового коледжу

6-7 стор.

5 стор.
Прогноз редакційного
астролога на жовтень

Про роботи
в саду
й на городі 8 стор.

Цікаві поради
бджолярам
і дачникам 9 стор.

Заснована в березні 1919 року, нагороджена орденом «Знак Пошани»

ЖИТОМИРЩИНА

www.zhytomyrschyna.zt.ua

30 вересня 2022 року

ОБЛАСНА ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

№41 (21150)

Трагічна сторінка чехів Житомирщини

85 років відділяє нас від трагічних подій, які відбувалися на теренах колишнього Радянського Союзу і Радянської України. Гігантська репресивна машина набрала максимальних обертів саме у 1937 році.

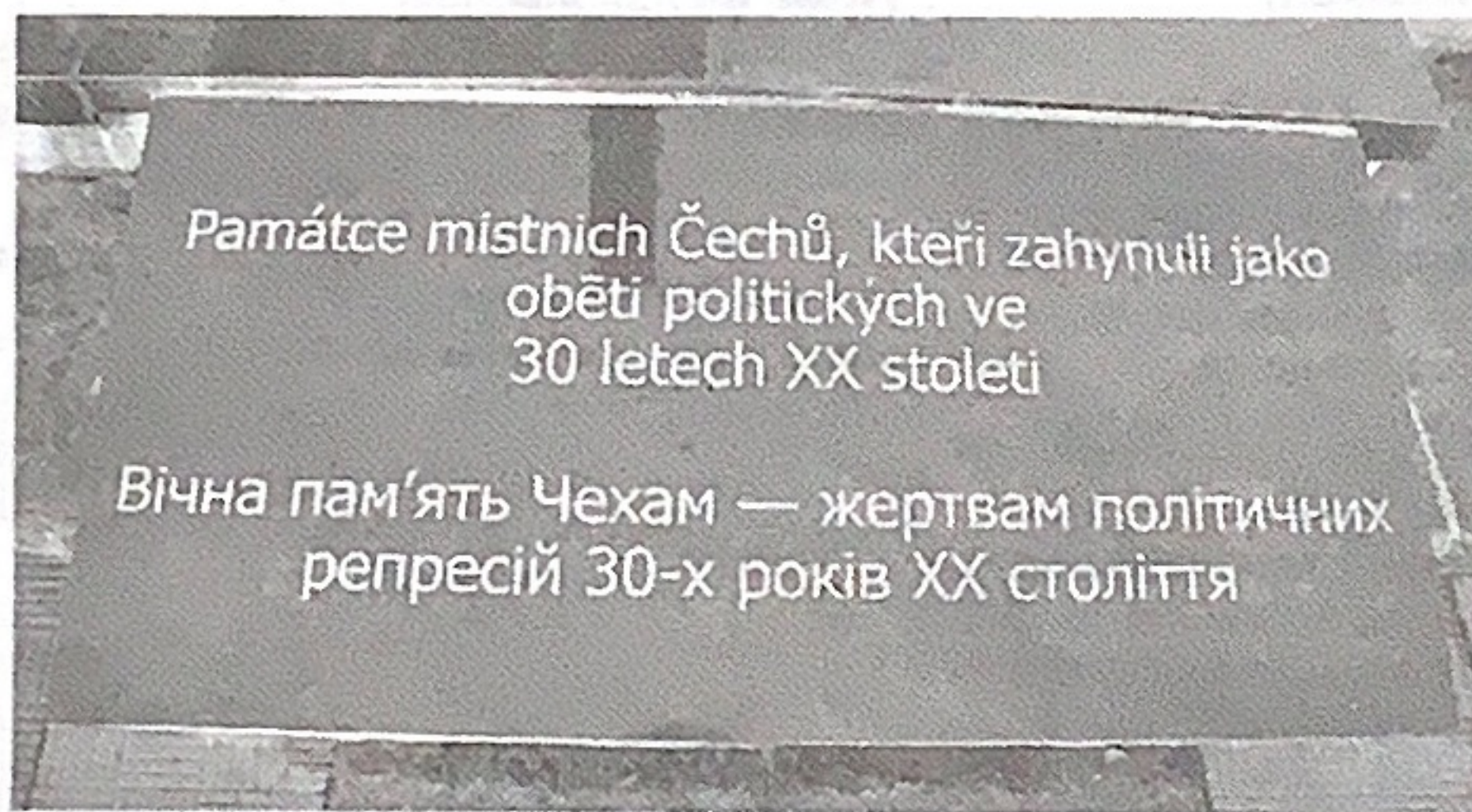
Кожен раз, розмірковуючи про жахіття того періоду, болісно згадую чеські родини, які втратили чоловіка, батька, дідуся. Адже я ріс серед чехів, які населяли Нову Чеську Крошню, був близько знайомий із деякими членами гімнастичного товариства «Сокіл», яке по суті заклало підвалини спорту на Житомирщині. Не думали, не гадали сотні родин чехів-переселенців із Моравії, якою трагедією обернеться їхнє життя. Варто нагадати про сумну дату — **28 вересня 1938 року** — день, коли розстріляли 76 чехів, двох німців і одного поляка, (один чех був замордований і помер від тортур ще у червні, однак його включили до загального списку) — членів так званої «чешской военно-повстанческой шпионской организации». Коли читаєш протоколи допитів та обвинувачень, розумієш цинізм сталінських посіпак і костоломів. Наведу тільки один приклад. Так, у довідці, яка додавалася до обвинувального вироку, читаємо (мовою оригіналу):

«1. Арестованные, проходящие по настоящему делу № 105557 в количестве 80 чел., содержатся под стражей в тюрьме НКВД г. Житомира.

2. Вещдоков по делу не имеется...».



Члени Крошенського гімнастичного товариства «Сокіл», 1918 рік.



Меморіальна дошка чехам, розстріляним 1938 року в Житомирі.

Не було ніяких доказів, а безвинних все рівно розстрілювали.

У жорнах репресій загинули більшість членів крошенського гімнастичного

товариства «Сокіл». Серед розстріляних — засновник крошенського товариства «Сокіл» Стефан Томан та багато колишніх провідних спортсменів. Не обминула

лиха доля і деяких членів сокільських організацій села Окілок, колоній Виногради, Селянщина.

Постановою від 30.06.1958 року військовий трибунал Прикарпатського військового округу посмертно реабілітував усіх незаконно розстріляних 28 вересня 1938 року.

17 вересня 2014 року в Житомирі, біля пам'ятника жертвам політичних репресій, відкрито меморіальну дошку чехам, розстріляним у 1938 році. На відкритті були присутні міністр закордонних справ Чехії Лубомир Заоралек, посол Чехії в Україні Іван Почух.

Олександр КУХАРСЬКИЙ,
член Національної спілки
краєзнавців України.